

Verner Lička

V BANÍKU JSEM SE VŽDYCKY ŘÍDIL SRDCEM

Ahoj Vernere,

kariéra fotbalisty se mi ve Francii nahlýje a začínám si uvědomovat, že fotbal nemůžu hrát věčně. Nabízí se možnost jít trénovat.

Jsem v cizí zemi, jak se mám k takové příležitosti postavit?

„Blížil se mi ve Francii konec kariéry, ale já jsem původně nikdy nechtěl trénovat. Každý se mě pořád ptal, co pak budu dělat, až skončím s fotbalem. Na odlehčení jsem odpovídal: Vždyť jsem přece inženýr hasič! V roce 1990 jsme jeli s trenérem Calais autem na soustředění a on mi opět dal tuto otázku. Věděl, že se chci s rodinou dlouhodobě usadit ve Francii. Na konci cesty jsme byli dohodnuti a trenér mě přihlásil na kurz výchovy mládeže do 16 let. Po úspěšném absolvování mě čekalo překvapení. Abych mohl postoupit na další stupeň trenérského vzdělávání, musel jsem projít tříměsíční kurz první pomoci! A tak jsem dvakrát v týdnu v osm večer chodil na kurz a učil se tejpovat, chodit s nosítky, dávat umělé dýchání, zachraňovat lidi atd. Netušil jsem, jaké další překvapení a překážky mě čekají. K získání diplomu B.E.E.S. 1 bylo nutno absolvovat dvě nezávislé větve. První větev, organizovaná Ministerstvem školství, vyžadovala studia všeobecných oborů, fyziologie, anatomie, psychologie a psycho - pedagogie na univerzitě v Lille. Celý rok jsem každý čtvrtek brzo ráno jezdil do 100 km vzdáleného Lille a vrátil se domů pozdě večer.“

Jsem ze studia vyčerpaný. Mám pokračovat? Mám to zapotřebí?

„Poslouchat deset hodin přednášky zmiňovaných oborů a na konci dne mít téměř čistý nepopsaný papír bylo deprimující. Moje nejčastější

otázka v lavici Qu'est qui l'a dit? [co říkal?] se stala terčem škváren mých kamarádů. Po příjezdu na druhou větev studia fotbalu, do střediska F.F.F. v Clairefontaine, mě čekalo další překvapení. Dotazník začínající otázkou: Pro co sis přijel? Pro výslednou známku 10/20? Budeš dobrý bachař, učitel sportu, instruktor. Cílem je 12/20? Pustíme tě na studia Licence Profi mládež. Cílem je 14/20? Máš právo se přihlásit na Licenci Profi UEFA. Kolonku jsem vyplnil číslem 16! Zavolał si mě Aimé Jacquet, tehdy technický ředitel Francouzské fotbalové federace a v roce 1998 trenér francouzských mistrů světa, a zeptal se mě na mou bizarní odpověď. Pracoval jsem v textilní továrně, kde mi majitel fabriky dával velkou důvěru s tím, že bych se postupně stal jeho pravou rukou. Ale musel jsem projít celým procesem výroby. Když jsem potřeboval měsíc volno, abych mohl v Paříži finišovat se studiem licence, šéfovi fabriky se to moc nelíbilo. Ale řekl, že uděláme dohodu. Když udělám zkoušky na 14 bodů, abych dostal licenci, mohu se věnovat fotbalu. Když ne, zůstanu u něho v továrně a už nikdy ode mě o fotbalu neuslyší. Známa 16 znamenala z mé strany determinaci, že bez 14/20 domů nejedu.“

Jak jsi to nakonec zvládl? V cizí zemi, v cizí řeči?

„Bylo dobré, že jsem se hodně učil a opravdu makal. Protože kdybych neudělal čtrnáct bodů, na profesionální licenci bych musel znovu od začátku. A to bych si nemohl dovolit ani z finančních důvodů. Nechtěl jsem to dopustit. Bylo nás tam 105 a udělali jsme to na profi licenci čtyři. Oni už si dopředu vytipují ty, kteří by se měli stát profesionálními trenéry. Celý systém vzdělávání s propojením mezi ministerstvy školství

FOTO SPORT: BARBORA REICHOVÁ

VERNER LIČKA

Narozen: 15. 9. 1954

→ **Profese:** prezident Unie českých fotbalových trenérů, bývalý útočník a generální manažer Baníku Ostrava

→ **Hráčská kariéra:** Opava (1972-73 a 1975), Tachov (1973-75), Ostrava (1976-86), Grenoble (1986-87), Berchem Sport (1987-89), Ekeren (1989), Calais (1989-91), Grande-Synthe (1991-92)

→ **Reprezentace:** 1980-87, 9 zápasů, 1 gól

→ **Největší úspěchy:** 3x vítěz československé ligy (1976, 1980, 1981), vítěz OH v Moskvě (1980), bronz ME (1980), se 103 góly člen Klubu ligových kanonýrů, 2x nejlepší střelec ligy (1980, 1984)

→ **Trenérská kariéra:** Ostrava (1993-95 a 1997-2000), Zlín (1995-96), Qatar SC (2000-01), Polonia Varšava (2001-02), Górnik Zabrze (2004), Wisła Krakow (2005), Dyskobolia Grodzisk (2005-06), Radomiak Radom (2016-17)

→ **Reprezentace:** asistent u A-týmu (1993-98), tým U-21 (2001-03)

a sportu je velmi zajímavý a inspirující. V klubu francouzské ligy se dá pracovat jako hlavní trenér i s nižší licenci, ale v klubu musí být aspoň jeden trenér s profi licenci. Byl jsem na prvních seminářích na licenci v Liévin. A tam jsem se musel odprezentovat. Báł jsem se, že mě vyzkouší. Ale naštěstí byla brzy praktická cvičení, kdy pracuješ s hráči. Sice jsem neměl skvělou francouzštinu, ale když jsem vedl studijní trénink, najednou mě všichni poslouchali a byli zticha. Mají respekt k druhým. To bylo pro mě hodně poučné a měli bychom se tím nechat inspirovat. Při zkouškách jsem byl třetí a všichni mi zatleskali. Na univerzitě jsem si fyziologii nahlál a poslouchal to. Naučil jsem se to celé z paměti, jinak bych to nezvládl. Po testu tomu nechtěli věřit a musel jsem jim pak některé pasáže přeříkat.“

Po studiu se musí naskočit do praxe. Jak se to seběhlo u tebe?

„V roce 1990 jsem se stal v Calais šéfem výchovy mladých hráčů a přidělili mi přípravky. Na nábor přišlo 80 dětí a říkal jsem, že uděláme výběr. Jenže ono to bylo jinak. Vzali jsme všechny děti, které jsme rozdělili na čtvrtiny, a bavili se fotbalem. Často nám tam zůstaly děti i déle, protože maminky se někde zapomněly. Kdo se chce naučit komunikovat, řídit a učit, tak se nejlépe učí u mládeže. Jdi na začátku k mládeži, je to moc užitečné.“

Jak se mám vyrovnat s jinou kulturou a místními zvyklostmi, tím spíš u mládeže?

„Na další štaci v klubu Olympique Grande-Synthe jsme měli v týmu U8 osmiletého kluka ze složitějších sociálních poměrů. Ten kluk mluvil i na rozhodčího velmi sprostě, jeho chování a vystupování při zápasech bylo doslova skandální. Vystřídal jsem ho. Svolal jsem všechny k debatě a rodičům řekl, ať se seberou a odjedou i s tím klukem z turnaje. Ale rodiče to nepochopili. Ani rodiče hráčů, ani spoluhráči. Byl jsem brán jako zlý. Zastal se mě jen prezident klubu, který mi rozuměl. Později mně nabídl funkci hrajícího trenéra u prvního týmu. Dávej si proto pozor, co je kde, v jaké zemi, běžné, jaké jsou tam zvyklosti, jaká je tam kultura. Jinak můžeš zůstat nepochopen. Ty se musíš integrovat, ty se musíš přizpůsobit.“

Vracím se domů a mám trochu obavy, co mě tam čeká...

„Po skončení hráčské kariéry ve Francii jsme se s rodinou do Česka vrátit nechtěli, ale pak se to semlelo tak, že jsem se v roce 1992

do Ostravy strašně těšil na dřívější spoluhráče, kteří byli starší než já, jako Vojáček, Rygel, Knap, Radimec. Vrátil jsem se do Ostravy po šesti letech ve Francii a myslel si, že u nás se po revoluci všechno změnilo do západního stylu. Jenže jsem se mýlil. Měl jsem ke všem velkou úctu. Trenérem byl Ivan Kopecký a já dělal asistenta číslo dvě za Rosfou Vojáčkem. Na starost jsem dostal útočníky. Klub měl velké ambice, ale nedařilo se je naplňovat. Byli jsme po jedenácti kolech jedenáctí, a tak sáhl k výměně trenéra. Tým jsme dostali na povel s Rosfou a Jardou Janošem, který měl nejvyšší trenérskou licenci. Moji licenci neuznávali, nebo spíše nevěděli, jak se k ní postavit. Proto mě trenérská komise pod vedením Václava Ježka poslala sledovat zápas Faerské ostrovy-Španělsko s cílem důkladné analýzy hry Španělů a následným přezkoušením před odbornou komisí. To bylo považováno za rozdílové zkoušky k udělení diplomu Trenér 1. třídy."

Najednou se objevuje možnost vést milovaný Baník jako hlavní trenér. Co s tím?

„Rozhodovalo se, kdo bude Baník trénovat od 1. ledna. Klub vyhlásil konkurz a trenéři tam posílali životopisy. Já se nikam nehlásil a šéf klubu Honza Pavliska se mě ptal, kdy podám přihlášku. Řekl jsem mu, že pokud mě chtějí, tak za mnou musí přijít oni. Podle jeho slov mě všichni chtěli. Nic jsem nepodal a na sezení vedení pak padlo moje jméno s tím, že se nechci přihlásit. Ale oni o mně hlasovali a rozhodli, že budu hlavní trenér Baníku. Ve světě je naprosto běžné, že se trenéři nabízejí a mají nachystaný životopis ve čtyřech jazycích, takže se neboj dát o sobě vědět."

Baníku se začalo dařit. Jak se ti to povedlo?

„Na vzdělávání trenérů všichni očekávají, že se dozvědí, jak to dělat, jaká cvičení. Ale podle mě je to o celkovém přístupu. Je to o věcech vztahových, o mentální odolnosti a vytrvalosti bojovat za svou trenérskou filozofii. Úspěch spočíval v mé odlišnosti. Říkal jsem si, že jsem musel dělat chyby. Ale ta moje odlišnost byla hodně viditelná a vypadal jsem jako zjevení. Jeli jsme třeba na zimní soustředění a všichni se divili, že si bereme míče. Oni byli zvyklí na medicínaly, činky, běžky a neustálé běhání na vytrvalost. Já jsem nikdy nebyl v zimní přípravě na běžkách, protože je to podle mě úplná blbost. A nejlepší bylo, že jsme z jedenáctého místa skončili v posledním federálním ročníku ligy pátí a pak jsme hráli v dalších letech mezi druhým

FOTO SPORT: JAROSLAV LEGNER a ARCHIV

a pátým místem. Důležitá je přirozenost a já se ve fotbalovém prostředí oprostím od dalších věcí. Byl jsem od přírody stydlivější a už ve škole při zkoušení jsem si musel najít způsob, jak to přežít. Pocity introverta jsem ve fotbale neměl, tam vášně pro fotbal přehlušila mou přirozenou stydlivost. S hráči jsme hráli různé hry, sázeli jsme se třeba o tatranky. Hráčům jsem nikdy nebral jejich vášně a jejich hry. Na to jsem jim nesáhl, ale zasadil jsem to do striktně nastaveného systému."

Změnit všechno v podstatě od základu se asi všem nelíbí...

„Zpočátku to hodně dřelo, bylo to strašně martyrium. Přinesl jsem hodně nového, jako bych tam hodil bombu. Hlavně jsem vsázel na pohodu a pozitivno. Nechával jsem tomu celkem volný průběh. Ale když se pak jednou prohraje, vedení si začne všimnout různých věcí. Třeba, že jsem si tykal s Viliamem Hýravým. Nebo si jim nezdálo, že jsem šel za hráči domů. Ale ve Francii bylo běžné, že mě hráč pozval domů, pojedli jsme, podebatovali. Šel jsem s nimi i na pivo, ale to není dobrá cesta. Všude jsem si nastavil, že chci o všem vědět, o každé akci. A když jsem šel s nimi, tak jedině všichni i s manželkami. Uměl jsem jim v takových chvílích lehce povolit ve smyslu, že trénink nebyl v půl osmé, ale třeba až v deset. Je důležité, aby sis hlídal i výstup, co se dostává ven."

„Hráčům jsem nikdy nebral jejich vášně a jejich hry. Na to jsem jim nesáhl, ale zasadil jsem to do striktně nastaveného systému.“

↑
VERNER LIČKA PŘEDNÁŠEJÍCÍ, Z POZICE PREZIDENTA UNIE ČESKÝCH FOTBALOVÝCH TRENÉRŮ, I NASLOUHAJÍCÍ, JAKO NĚKDEJŠÍ ASISTENT LEGENDÁRNÍCH TRENÉRŮ VÁCLAVA JEŽKA NEBO DUŠANA UHRINA

Ale i přes úspěchy nastal v Baníku předčasný konec. Jak se s tím vyrovnat?

„V roce 1995 se stalo, že novináři obešli hvězdy týmu, pobavili se s nimi a vyšlo jim, že jako trenér jsem fajn, v pohodě a hodný. A najednou se objevil názor, že Lička je moc hodný a nemůže s patřičnou autoritou vést tým. Vyhazoval mě Ruda Řehánek. To bylo ráno a my odpoledne ještě hráli pohár. A Ruda povídal, že tam mám nějakou odměnu, tak jsme se dohodli, že mi vyplatí půlku. Všechno proběhlo v klidu. Vyplatilo se mi, že jsem odcházel v dobrém a bez větších

emocí. Pak se můžeš v klidu zase za pár let vrátit. Nemá cenu dělat nějaké vlny a pálit mosty. A podobně klidně jsem pak končil i ve Zlíně nebo při svých angažmá v Polsku."

Platí ve fotbale, že dvakrát nevstoupíš do jedné řeky?

„Celkem jsem byl v Baníku v různých rolích pětkrát, ale byl to pětkrát jiný klub, protože vždy měl jiného majitele s rozdílným způsobem řízení. Já svou kariéru nekalkuloval hlavou, ale srdcem. A Baník je srdeční záležitost. I proto jsem se do něj vracel i v situaci, kdy se hrálo čtyři kola před koncem o záchranu a zdálo se, že zůstat v lize je skoro nemožné. Pořád jsem vzdoroval, odcházel jsem z domu, že to neberu, ale při rozhovoru s Petrem Lamichem, jedním z majitelů, jsem řekl, že do toho jdu. Projevilo se moje baníkovské srdce a podařilo se nám klub v lize zachránit. V zahraničí jsem měl emoce pod kontrolou pragmatického přemýšlení, v Baníku se mi to nedařilo. Srdce vždy porazilo hlavu."

Co řekneš svému mladšímu já závěrem?

„Nebylo každé tvé rozhodnutí správné, občas jsi byl nerozhodný a dělal jsi spoustu chyb. Rozhodoval ses vždy srdcem, tvá vášně a emoce velmi často pohlcovaly racionální myšlení. Máma ti často říkala: Synku, ty jsi jak z divokých vajec! Měl jsi problém zvládat úspěchy, ale s velkou noblesou jsi zvládal neúspěchy. Porážky, zklamání, nedůvěra prostředí tě motivovaly a posouvaly dál. Za to vše ti moc děkuji, bez toho bych tady profesně již nebyl!"

↓ INZERCE